

Oslo 30. april 2024

Til Klima- og miljødepartementet

Innspill i forbindelse med ny oppdragsavtale for Enova

Det vises til høringen i Klima- og miljødepartementet om ny Enova-avtale. Biogass Norge vil med dette gi sine innspill.

Biogass Norge representerer den norske biogassindustrien. Medlemmene omfatter avfallssektoren, landbruket, vann- og avløp, produksjon av biogass, distribusjon og bruk. I tillegg er det medlemmer fra leverandørindustrien.

Bærekraftig biogass er en av tre viktige energiløsninger for å redusere klimautslipp, sammen med el og hydrogen. Bærekraftig biogass er også en viktig problemløser for håndtering av husdyrgjødsel som ressurs i landbruket og håndtering av biologisk avfall fra husholdninger, næringsliv. Og til slutt en problemløser for fiskeri- og havbruksnæringen som mottaker av avfall. Økt produksjon av biogass er derfor et satsingsområde i våre naboland og i EU for å sikre tilgang på mer fornybar energi, for å redusere klimautslipp og for å løse utfordringer med biologisk avfall.

I Norge har vi fortsatt ikke fått en satsing på biogass, men potensialet er stort. Vi kan nå 5 Twh innen 2030 og 10 Twh innen 2035. NORSUS har beregnet at en produksjon på 5 Twh produsert biogass i Norge, gir et klimakutt på 2 millioner tonn CO₂ per år. Dette er derfor et klimatiltak som Norge bør satse sterkere på. I dag er produksjonen ca 0,8 Twh.

Bakgrunnen for at veksten i biogassproduksjonen i Norge er lavere enn i våre naboland er knyttet til virkemiddelapparatet. Norske biogassprodusenter konkurrerer med danske og svenske produsenter som mottar betydelig støtte i form av produksjonsstøtte og investeringsstøtte. Eksempelvis vedtok Danmark i 2022 en minstepris for salg av biogass til produsentene per produsert kwh. Produksjonsstøtten biogassprodusentene mottar er garantert

20 år frem i tid. Totalt ble det bevilget 13,6 milliarder danske kroner til denne satsingen. Sverige har en tilsvarende ambisiøs satsing.

I Norge er det i hovedsak Enova som forvalter virkemidlene til biogassektoren. Opprinnelig var det i Enova ordninger for økonomisk støtte til innkjøp av gasskjøretøy og fyllestasjoner for biogass; i tillegg til investeringsstøtten. I dag står vi igjen med en beskjeden investeringsstøtte som ikke bidrar til å løse den største utfordringen: å øke produksjonen av biogass.

Innretningen på investeringsstøtten er det flere utfordringer med:

- For tung vektlegging av innovasjon
- Ensidig vektlegging av energitetthet
- For lavt støttrbeløp i forhold til investeringskostnadene. Dette gjør at norske produsenter ikke er konkurransedyktige sammenlignet med Svenske og Danske produsenter fordi støttenivået er høyere i disse landene.

I 2023 var det fem prosjekter som til sammen fikk 149 millioner kroner i støtte fra Enova. Av disse er det to prosjekter som har gjort en investeringsbeslutning per i dag. Ser vi på produksjonsendringen i Norge de tre siste årene er den tilsvarende lik null. Vi ligger stabilt på 0,75 Twh produsert biogass i henhold til bransjestatistikken som utarbeides av Norwaste på vegne av Biogass Norge og Biogass Oslofjord. Det er en utvikling som ikke samsvarer med de ambisjonene et klart flertall på Stortinget har gitt uttrykk for i flere vedtak. Det samsvarer heller ikke med regjeringens omstillingsmål om økt utslippskutt.

Et virkemiddelapparat som faktisk virker

Biogass Norge har i forbindelse med statsbudsjettet i 2025 gitt innspill om følgende:

Med utgangspunkt i bransjens egenart og kompleksitet, og med utgangspunkt i at bransjen tilhører norsk bio-økonomi, har Biogass Norge foreslått å etablere et eget biogassprogram i Bionova. I Bionova er det kompetanse på bio-

økonomi og marked, det er kompetanse på landbruk og havbruk - begge sentrale næringer i verdikjeden til produksjon av bærekraftig biogass. Biogass Norge foreslår derfor at det settes av minst 500 millioner kroner årlig til et biogassprogram for industrielle anlegg i Bionova.

Samtidig er det viktig for Biogass Norge å gi innspill på innholdet i ny oppdragsavtale til Enova. Så lenge Enova er hovedvirkemiddelet for utvikling i biogassbransjen må det i ny oppdragsavtale gjøres endringer slik at vi faktisk får en positiv utvikling og slik at bransjen kan bidra med viktige klimakutt. Det haster også med en produksjonsøkning fordi det i landtransporten og sjøtransporten er behov for mer biogass skal disse to sektorene klare å ta raske klimakutt.

Biogass Norge ber om at oppdragsavtalen til Enova endres etter disse retningslinjene:

Enova sitt mandat må justeres til å være i tråd med regjeringens omstillingsmål, slik at utslippskutt i kvotepliktig sektor teller like mye som kutt i ikke-kvotepliktig sektor. I politikken fremover er det ikke naturlig å skille like skarpt mellom kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp, skriver Klimautvalget 2050. For å nå langsiktige klimamål og sikre norsk konkurransevne er det avgjørende i større grad fremover å realisere kutt i Norge, også i markedet som er omfattet av EU ETS. Dette vil være viktig for konkurransekraften i industrien i Norge, med et kvotetak som vil gå til null i 2040.

Enovas måleparametere bør justeres slik at utslippskutt blir den viktigste indikatoren. Dagens mål om et utslippskutt på 1,3 millioner tonn over fire år, er altfor lavt sammenlignet med regjeringens ambisjon om å kutte utslippene med 55 prosent innen 2030. For å gi et rimelig bidrag til å innfri nasjonale klimamål og internasjonale forpliktelser, bør Enova utløse kutt på minst 2 millioner tonn i året. Skal de klare dette, er de også avhengig av økte bevilgninger. I Zerorapporten 2024 er disse utslippsreduksjonene antatt utløst

av Enova i industri, transport og maritimt. Det vil bidra til en troverdig bane i tråd med 2030-målene.

Enova må i større grad bidra til utrulling av teknologi som kutter utslipp og sparer energi. I dag avsluttes for mange virkemidler for tidlig, og det er en betydelig merkostnad knyttet til grønne valg i industri, veitransport, anleggsmaskiner og sjøfart. Biogassbransjen kan raskt øke produksjonen om virkemiddelapparatet innrettes der etter. Vi har sett denne koblingen mellom offensive virkemidler og økt produksjon i Danmark og Sverige, og i EU. Premiering av prosjekter som kutter utslipp vil være en bedre rettesnor for vekst i biogassbransjen, enn ensidig å vektlegge ny teknologi og energitetthet. Dette er særlig en utfordring for anlegg som benytter husdyrgjødsel som substrat.

Insentiver i transportsektoren: Det er viktig at vi får kutt i alle sektorer. For transportsektoren er det ofte kjente teknologier som ikke ennå er helt markedsmodne, eller fortsatt har for stor investeringskostnad, som vil kutte store utslipp. Enova må få et mandat som knyttes til utslippskutt, slik at det blir et reelt virkemiddel for utrulling av teknologi. Miljødirektoratet har i flere rapporter etterlyst slike virkemidler som kutter utslipp gjennom kjent teknologi. For å omstille seg er også transportbransjen avhengig av forutsigbarhet for virkemidler som varer et stykke inn i utrullingsfasen. Biogass er et slikt eksempel der det er mulig å skape raske klimakutt fordi teknologien er her allerede. Det handler bare om oppskalering og utrulling.

Er det spørsmål til våre innspill svarer vi gjerne ut disse.

Med vennlig hilsen

Pia Farstad von Hall

Daglig leder